

ק"פ 45232/11 - איריס שטרק נגד עופר מנירב

בית משפט השלום בפתח תקווה

ק"פ 45232/11-20 ניירב עופר נגד שטרק איריס תיק חיזוני:

בפני כבוד השופטת אליאנה דניאל
המבקשת איריס שטרק
נגד עופר מנירב
המשיב

החלטה

בפני בקשה המבקשת, נשיאת לשכת רואי החשבון בישראל, נגדה הוגשה קובלנה פלילתית, לפסק לה הוצאות משפט מוחזר המשיב (להלן: "הקובל"), מי ששימש בעבר כನשיא לשכת רואי החשבון, מכתב הקובלנה אותו הגיש.

ראשית האירועים בקובולנה פלילתית אותה הגיש הקובל נגד המבקשת ביום 18.11.2020 בגין עבירה של איסור לשון הרע לפי סעיף 6 בחוק איסור לשון הרע, התשכ"ה-1965 (להלן: "החוק").

ביום 18.2.2021 התקיים דיון במעמד הצדדים ובאי כוחם. בסיוםו, שלא הגיעו הצדדים להסכמה, הוריתו כי הצדדים יגישו טיעוניהם, ובשלוי החלטתי הקובל לשוב ולשקל את הערות בית המשפט באשר להמשך ניהול ההליך.

שבע ימים לאחר מועד דיון, בטרם הגישה המבקשת טיעונה, ביקש הקובל לחזור בו מכתב הקובלנה, ולפיקר הורית על מחלוקת.

בעקבות דברים אלו הוגשה מטעם המבקשת בקשה לפסיקת הוצאות מכוח סעיף 80(א) בחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: "חוק העונשין").

טענות המבקשת

הקובל עשה שימוש בכלים הקובלנה הפלילית באופן אישי נגדה, במסגרת מרדף משפטי רחב היקף אותו הוא מנהל נגדה בשנה الأخيرة. זאת, גם שנית להניח כי הוא מודע לפסיקה הקובעת כי הוגש קובלנה פלילתית בגין לשון הרע היא בגין מעשה חריג.

עמוד 1

הgam שהקובול ביקש למחוק את הקובלנה, הוא ציין כי בכוונתו להגיש תביעה אזרחיית, אשר עתידה לגרום לה לטרחה מרובה בשנית.

בעקבות הגשת הקובלנה נגרמו לה הוצאות רבות, בין היתר בגין שכירת עורך דין שלמדו את כתוב הקובלנה במטרה להתמודד עם האשמות הקובל, וניהלו דין מוקדמי בטענותיה. כן הוכנה בקשה למחיקת כתוב הקובלנה בעטיין של טענות אלה.

זאת ועוד, מאז הגשת הקובלנה בחודש נובמבר 2020, נאלצה המבקשת, המשמשת כאמור כנשיאות לשכת רואי החשבון בישראל, להתהלך כשהתואר "נאשמה" מרחף מעל ראשה, בין היתר משום שהקובול מיהר לפרסם את דבר הגשת הקובלנה, והנאשמה נאלצה להתמודד עם נזקים ובהם פרסומים על כך.

המבקשת ציינה בבקשתה כי gam שסמכות בית המשפט בעת פסיקת הוצאות מוגבלת לסכומים הנקבעים בתקנות סדר הדין (פייצויים בשל מעצר או מאסר) התשמ"ב - 1982 (להלן: "התקנות"), הרו' שלשיטה בנסיבות המקרה יש להשיב על הקובל הוצאות ריאליות. צוין בסוגיה זו כי הפיצויים בהליך הקובלנה נושאים אופי אזרחי, ובהתאם לתקנות סדר הדין האזרחי החדשנות, נקבעה השנת הוצאות בשיעור הוגן, שישפה את בעל הדין על הוצאותיו בהליך. בעניין זה הפניה המבקשת בין היתר לעפ"א (ת"א) 80159/02, **דרור חוטר יש' נ' אייל ארד**, ניתן ביום 25.9.07 (פורסם ב公报) וכן לעפ"פ 6621/01, **בדlian נ' מדינת ישראל**, פ"ד נ(5) 870.

עוד ציינה המבקשת בהקשר זה כי התקנה המגבילה את סמכות בית המשפט לפ██וק הוצאות תוקנה לפני חקיקת חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו, וטעה שקיים יש לפרש לאورو ולאור תכiliתה. בנוסף, נטען כי האינטרס הציבורי בשמרות תקציב המדינה ובמניעה של הרתעת יתר מפני הגשת כתבי אישום אינם מתקיים ואינם ראוי להגנה שעה שמדובר בקובול פרטי, אשר עליו לשקל את סוגיות הוצאות בטרם יישם תביעת סrok.

כן נטען כי הקובל מנהל נגד המבקשת הליכים נוספים, ולפיך בבחירה להאשימה גם כנאשמת בפליליים, נהג בחוסר תום לב ועשה שימוש לרעה בזכותו להגשת קובלנה פלילתית.

תגובה הקובל

הקובול מבקש לדחות את הבקשה, נוכח השלב המוקדם בו נמחקה הקובלנה, טרם שהמבקשת נדרשה להשיב לאשמה. על כן, נטען כי לא נגרמו לה הוצאות, ומכל מקום לא הוצאה ولو ראשית ראייה לקיומן.

צוין כי הקובל הגיש תביעה אזרחים נגד המבקשת בגין אותן טענות שנטענו במסגרת הקובלנה, באופן מהוות את המשך ההליך. בסיום ההליך האזרחי תיקבע סוגיות הוצאות, באופן המאיין את טענות המבקשת בדבר הוצאות שנגרמו לה עקב הצורך של באי כוחה ללמידה את התיק, שכן צורך זה עודו קיים.

нетען כי לא נפגע שם המבוקשת, כי טענותיו המהוותיות של הקובלן כנגדה שרירות וקיימות, ולפיכך אין מדובר בהגשת קובלנה סרק. בענין זה טוען הקובלן כי לשם שלו נגרמה פגעה עקב מעשי המבוקשת, אשר פרסמה את עובדת שלילת תואר " נשיא כבוד לכל החיים " מהקובולן.

הקובול הוסיף, כי ככל שישبور בבית המשפט שחרף האמור יש להורות על חיזבו בהוצאות, הרי שסכום ההוצאות מוגבל בהתאם לסעיף 80 בחוק העונשין ותקנות שהותקנו מכוחו. תקנות אלו קובעות כי הוצאות ההגנה המקסימליות אותן ניתן לפסקוק בגין לימוד התיק, עבودת הכנה ושבה ראשונה בבית המשפט, אין עלות על סך של 2,294 ₪. הוא בקש לדוחות את הטענה כי ניתן להשיט הוצאות ריאליות לאור חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו, והיפנה לפסיקה בסוגיה זו.

דין והכרעה

הקובול שימש בעבר כנשיא לשכת רואי החשבון, שעה שה מבוקשת היה נשיאתה הנוכחיית של הלשכה. כעולה מטעוני הצדדים בפני, בין השנים מתנהלים מספר הליכים אזרחיים, בין היתר בגין טענות להוצאה לשון הרע, לצד המרצת פתיחה בבית המשפט המחויז והליך נוסף בבית הדין של לשכת רואי החשבון.

בנסיבות אלו, טוב עשה הקובל משמע להערות בית המשפט ומחק את הקובלנה אותה הגיש כנגד המבוקשת. כאמור, הבקשה למחיקת הקובלנה הוגשה לאחר קיום דין ראשון בקובולנה, טרם שהשيبة המבוקשת לאישום, ובטרם הגיע המועד להגשת טענותיה המקדמיות לבית המשפט בהתאם להחלטתי בדיון.

המסגרת הנורמטיבית לבקשת מצויה בלשון סעיף 80 בחוק העונשין, הקובל כדלקמן:

"(א) משפט שנפתח שלא דרך קובלנה וראיה בית המשפט שלא היה יסוד להאשמה, או שראיה נסיבות אחרות המצדיקות זאת, רשאי הוא למצוות כי אוצר המדינה ישלם לנאסם הוצאות הגנתו ופיצוי על מעצרו או מסרו בשל האשמה שמננה זוכה, או בשל אישום שבוטל לפי סעיף 94(ב) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982 בסכום שיראה לבית המשפט; במשפט שמנוהל קובל רשיי בית המשפט להטיל על הקובל תשלום כאמור.
(ב) שר המשפטים רשאי לקבוע בתקנות, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, סכומי מקסימום להוצאות ולפיצויים האמורים".

לפיכך, בהתאם לשונו המפורשת של סעיף 80 בחוק העונשין, במסגרת קובלנה רשאי בית המשפט להטיל גם על קובל את תשלום הוצאות.

במסגרת פסיקה מרובה עמדו בתיהם המשפט על כך שהליך הגשתה של קובלנה פלילית מהויה חריג להליך הפלילי, שכן במסגרת מעמיד אדם פרטי אדם אחר לדין פלילי. הוא עושה כן מבלתי שומרה לכך חזקת תקינות הרשות, העומדת

לצד התביעה, וכאשר עומדים לרשותו הילכים אזרחיים חליפיים, בהם כאמור נקט הקובל גם בעניינה של המבוקשת. נפסק כי קובלנה על ידי אדם פרט עוללה לעורר חשש כי הוגשה מBALI שהוא מגובה בראשות, וכשהמעשה געשה מתוך רגשי נקם או רצון להטריד את الآخر, וועל לגרום לבזבוז זמן יקר גם לבתי המשפט.

יפים בהקשר זה הדברים שנאמרו מפי כב' השופט שוהם בرع"פ 482/14 **הלפרין נ' סטאר**, ניתן ביום 3.3.14 (פורסמו בبنבו):

"לחשות אלן ניתן מענה, בין היתר, באפשרות להטיל על הקובל את תשלום הוצאות הגנתו של הנאשם, במקרה של זיכוי או ביטול אישום (סעיף 80(א) לחוק העונשין)".

ככל, ועוד סעיף 80 בחוק העונשין לאזן בין זכויות הנאשם והצרור לפצותו כתוצאה מניהול הליך פלילי נגדו, תוך הנחיה כי העמדה לדין עלולה לפגוע בשמו הטוב של אדם ופוגעת הلقה למשעה בשלוחות נפשו, לבין האינטרס הציבורי שבמיצוי הדין עם מי שביצע עבירה, מלבד להרטיע הרתעת יתר את רשות החוק.

מלאת איזון האינטרסים האמורים, בה עוסקת בית המשפט בבדיקה בקשה לפסיקת פיזויים לפי סעיף 80 בגין הליך פלילי שנוהל על ידי רשות התביעה, אינה זהה לזה הננקטת שעה שמדובר בקובלנה המנוחת על ידי קובל פרטיו.

על מנת שלא לגורם לרעה של ההליך באמצעות הגשת קובלנות סרק, נפסק לא אחת כי ניתן לרפא את הפגמים שתוארו לעיל באמצעות השחתת הוצאות הגנת הנאשם על הקובל, על מנת שלא יצא מי שהוושם לrisk בחסרונו כי ראה לעניין זה עק"פ (מחוזי חיפה) 11-03-51096, **וינמן נ' זיו**, ניתן ביום 1.6.11 (פורסם בبنבו), ועקב"פ (חיפה) 17-06-39697, **סולומונוב נ' פוגל**, ניתן ביום 25.9.17 (פורסם בبنבו)).

בהתאם לפסיקה, דין קובלנה שבוטלה כדי זיכוי לצורך פסיקת הוצאות (ר' עפ"א **חותר יש'** המוזכר לעיל, וכן עק"פ (מחוזי חיפה) 19-08-23899, **הלפרין נ' דורפברגר**, ניתן ביום 2.10.19 (פורסם בبنבו)), ודומה כי גם הקובל שבפניו לא חלק על סמכות בית המשפט להثبت עליו את הוצאות ההגנה נוכח ביטול הקובלנה.

המבקשת אמונה לא הציגה ראיות אשר לנזק הכלכלי שנגרם לה, ואולם אין חולק כי עוזד מטעמה התייצב לדין וטعن בשמה, וכך גם הגיש את הבקשה שבפניי, ומכאן שעלה פניו נגרמו לה הוצאות. וכך גם צירפה המבקשת כתבה מהעיתון "גלוובס" המלמדת על הגשת הקובלנה כנגדה, ומכאן שהוא אף ביססה את הטענה כי דבר הגשת הקובלנה פורסם ברבים וגרם לה לאי נעימות.

עובדות אלו מצטרפות לעובדות הנוספות המוסכמות, מהן נלמד כי הקובל מנהל מספר הילכים אחרים כנגד המבוקשת, ומכאן שניתן היה למצות את ההתקדיניות המשפטיות בין הצדדים אף ללא הגשת הקובלנה, מההוו כאמור חריג לכל בהתקדיניות בין גורמים פרטיים.

בנסיבות אלו, באתי לככל מסקנה כי ראוי להثبت על הקובל את הוצאות המבוקשת.

תקנה 9 בתקנות, שכותרתה הוצאות הגנה, קובעת כך:

- (א) הסכם המרבי לתשלום הוצאות הגנתו של עצור או של נאשם לפי סעיף 32(א) לחוק סדר הדין הפלילי או לפי סעיף 80 לחוק העונשין, יהיה ממופרט בתוספת.
- (ב) נוכח בית המשפט שבנסיבות העניין מן הצדק לקבוע לעצור לנאשם תשלום הוצאות بعد שכר טרשת עורך דין גבוהה מזוה שנקבע בפריט המתאים בתוספת, רשאי הוא לקבוע סכום גבוה יותר בשיעור שלא יעלה על חמישים אחוזים מהסכום המקורי באותו פריט.
- (ג) פסק בית המשפט שכר טרשת עורך דין לפי תקנה זו יוסיף לסכום שנפק סכום השווה למס ערך מוסף החל עלייו, ודינו של סכום שהוסף כאמור כדין שכר הטרחה שנפק.

אני מקבלת את טענת המבוקשת כי ניתן לפסק הוצאות החורגות מגדר התקנות. במסגרת עפ"א חוטר יש המזוכר לעיל צוין כי קיימת הגבלה לתקרת הפיזי בהתאם לתקנות, ואני מוצאת הצדקה לסתות מפסקה זו. ממילא, כאמור, לא הוכיחה המבוקשת את גובה הוצאותיה. עם זאת, בהתחשב בכך שבהתאם לתוספת לתקנות, הסכם המרבי אותו ניתן לפסק בגין ישיבה ראשונה בבית משפט ושכ"ט ע"ד הינו 2,294 ₪, אני מוצאת לפעול בהתאם לשון תקנה 9(ב), ולהוראות על פסיקת הסכם האמור בתוספת 50%.

נוכח המפורט לעיל אני נעתרת לבקשת ומורה על החזר הוצאות בכפוף למוגבלות התקנות הפיזיים, בסך 3441 ₪.

סכום זה ישא הפרשי הצמדה וריבית מהיום ועד מועד התשלום בפועל.

זכות ערעור כדין.

ניתנה היום, י"ח איר תשפ"א, 30 אפריל 2021, בהעדך
הצדדים.